Language consultations: electronic database

http://www.valodaskonsultacijas.lv/en/questions/743

Question

Kā pareizi: *līdz maratonam **ir palicis mazāk kā** mēnesis* vai *līdz maratonam **ir palicis mazāk nekā** mēnesis*?

Answer

Pareizi ir: *līdz maratonam **ir palicis mazāk nekā** mēnesis*.

Salīdzinājuma partikulas *kā* un *nekā* lieto salīdzinājuma konstrukcijās, kur salīdzināmajā daļā ir īpašības vārda (*liels, mazs*), lokāmā divdabja (*izglītots, radošs*) vai apstākļa vārda (*daudz, maz*) pārākā pakāpe (*lielāks, radošāks, vairāk*).
Partikulu *kā* un *nekā* lietojums ir atkarīgs no apgalvojuma vai nolieguma.

Partikulu *nekā* lieto, ja salīdzinājuma konstrukcijā ir nenoliegta darbības vārda forma:
es gatavoju labāk nekā tu;
Jānim ir vairāk pastmarku nekā Andrim;
Inga spēlē sliktāk nekā Guna.
Savukārt partikulu *kā* lieto, ja salīdzinājuma konstrukcijā ir kāds noliegums, proti, noliegta darbības vārda forma vai nolieguma partikula *ne*:
es negatavoju labāk kā tu;
Jānim nav vairāk pastmarku kā Andrim;
Inga spēlē ne sliktāk kā Guna.

Sources

Miķelsone, A. Daži *kā* un *nekā* lietojumi. *Latviešu valodas kultūras jautājumi.* 17. laidiens. Sast. S. Lagzdiņa. Rīga : Avots, 1982, 144. lpp.

Breņķe, I. Partikulas. *Latviešu valodas gramatika*. Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2015, 677. lpp.

Paegle, Dz. *Latviešu literārās valodas morfoloģija.* I daļa. Rīga : Zinātne, 2003,61. lpp.

Guļevska, D., Miķelsone, A., Porīte, T. *Pareizrakstības un pareizrunas rokasgrāmata. Latviešu valoda*. Rīga : Avots, 2002,189. lpp.

© Latviešu valodas aģentūra, 2017